רח' עוזיאל 41 ב"ב

יביע אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

גיליון מס' 205

פרשת ויגש

מאמר השבוע
הנהגות מרן
שאלות ותשובות
מעבר לסגולה
לאשת החיל
פנינים מהפרשה
סיפור לשבת
"למהדרין"

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

הֲיִפָּלֵא מֵה' דָּבָר?!

קֹדֶם כָּל בַּקָּשָׁה אוֹ מִשְׁאָלָה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לָתֵת כֹּחַ לַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "תְּנוּ עֹז לֵאלֹקִים" וְאֵיךְ בְּיָדֵינוּ, הַנִּבְרָאִים הַקְּטַנִּים, לָתֵת כֹּחַ לַבּוֹרֵא הַכֹּל יָכוֹל? עַל יְדֵי שֶׁנַּאֲמִין בּוֹ שֶׁהוּא יָכוֹל הַכֹּל.

אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר הַדָּבָר בְּדֶרֶךְ מָשָׁל: אָדָם גָּדוֹל מְמַדִּים שֶׁעוֹמֵד בְּאֶמְצַע הָרְחוֹב וּמִתְחַנֵּן בִּפְנֵי יֶלֶד קָטָן שֶׁיַּעֲזֹר לוֹ לְהָנִיעַ אֶת רִכְבּוֹ. כַּמּוּבָן שֶׁמִּסְּבִיבוֹ מִתְקַהֲלִים קָהָל רַב לְהָבִין אֶת פֶּשֶׁר הַדָּבָר, שֶׁגֶּבֶר כָּל כָּךְ חָסוֹן צָרִיךְ אֶת עֶזְרָתוֹ שֶׁל יֶלֶד קָטָן שֶׁכָּזֶה. עַד שֶׁמִּתְבָּרֵר לַכֻּלָּם, שֶׁהַמַּפְתֵּחַ בְּיָדוֹ שֶׁל הַיֶּלֶד, וּבִלְעָדָיו לֹא יָכוֹל הַגִּבּוֹר לְהָנִיעַ אֶת רִכְבּוֹ. כָּךְ בְּדִיּוּק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא שַׁלִּיט בְּעוֹלָמוֹ וְאֵין לוֹ קֹשִׁי לַעֲשׂוֹת בְּעוֹלָמוֹ כִּרְצוֹנוֹ, אֲבָל נָתַן אֶת הַמַּפְתֵּחַ לַהַצָּלָחָה בְּיָדֵנוּ, אִם נַאֲמִין בַּיְכֹלֶת שֶׁלּוֹ לַעֲשׂוֹת עֲבוּרֵנוּ "הַכֹּל" רַק אָז יִמָּלֵא מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ.

וְעַל פִּי זֶה יוּבַן מַאֲמַר חז"ל: "קָשִׁים מְזוֹנוֹתָיו שֶׁל אָדָם כְּקְרִיעַת יַם סוּף", וְעוֹד מַאֲמַר חז"ל: "קָשֶׁה זִוּוּגוֹ שֶׁל אָדָם כְּקְרִיעַת יַם סוּף". לְכְאוֹרָה הַדָּבָר תָּמוּהַ וְכִי יֵשׁ מַשֶּׁהוּ שֶׁקָּשֶׁה לַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לַעֲשׂוֹת? אֶלָּא הַקֹּשִׁי נוֹבֵעַ מֵהָאָדָם עַצְמוֹ שֶׁחוֹשֵׁב בְּלִבּוֹ אֵיךְ אֶתְפַּרְנֵס, הֲרֵי אֵין לִי שׁוּם מְקוֹר נֶחְשָׁק, אֲנִי לֹא מַכִּיר אַף אֶחָד שֶׁיָּכוֹל לְסַדֵּר לִי עֲבוֹדָה מְכֻבֶּדֶת? וַאֲפִלּוּ אָדָם שֶׁכְּבָר עוֹבֵד בַּעֲבוֹדָה מְסֻדֶּרֶת, אֲבָל הַמַּשְׂכֹּרֶת אֵינָהּ מַסְפִּיקָה לוֹ, וְהוּא שׁוֹאֵל אֶת עַצְמוֹ, מִנַּיִן יַגִּיעַ הַכֶּסֶף הַנּוֹסָף שֶׁאֲנִי צָרִיךְ?

כָּךְ הַדָּבָר גַּם בְּעִנְיְנֵי הַשִּׁדּוּכִים, אִשָּׁה שֶׁרוֹצָה לְהִתְחַתֵּן וּמְהַרְהֶרֶת בְּלִבָּהּ אֵיפֹה אֶמְצָא בַּעַל כִּלְבָבִי? וְאִם אֶמְצָא אוּלַי לֹא יִרְצֶה אוֹתִי? בְּכָל הָעִנְיָנִים הָאֵלּוּ, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא עוֹנֶה וְאוֹמֵר: בְּיָדַי הַכֹּל. בְּיָדַי לְשַׁלּוֹחַ כֶּסֶף בְּכָל דֶּרֶךְ שֶׁיֵּשׁ בָּעוֹלָם וַאֲפִלּוּ מֵעַל הַטֶּבַע, וְכֵן בְּיָדַי לִמְצֹא לְאִשָּׁה אוֹ לַגֶּבֶר אֶת הַזִּוּוּג הָרָצוּי לָהֶם, מַמָּשׁ בְּכָל רֶגַע, רַק תַּאֲמִינוּ שֶׁאֲנִי יָכוֹל.

"וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ". מוּבָא בְּמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא (שופטים י"ב), שֶׁהָיְתָה שָׂרָה מַבֶּטֶת עַל גּוֹפָהּ וְאוֹמֶרֶת, מֵעַיִם אֵלּוּ שֶׁבָּלוּ אֶפְשָׁר שֶׁטּוֹעֲנִים עֵבֶר? וּמִיָּד עָנָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְאַבְרָהָם: "הֲיִפָּלֵא מֵהַשֵּׁם דָּבָר"? וּמַסְבִּיר בְּמִדְרָשׁ רַבָּה י"ט בְּדֶרֶךְ מָשָׁל: מָשָׁל לְאָדָם שֶׁהָיוּ בְיָדָיו שְׁתֵּי שַׁלְשֶׁלָאוֹת שֶׁל בַּרְזֶל שֶׁנִּפְרְדוּ, וְהוֹלִיכָן אֵצֶל הַנַּפָּח. שְׁאָלוֹ: הַאִם בְּיָדְךָ לְתַקֵּן לִי אוֹתָם? עָנָה הַנַּפָּח וְאָמַר: וּמָה אַתָּה חוֹשֵׁב, לַעֲשׂוֹתָן מִתְּחִלָּתָן אֲנִי יָכוֹל, לְתַקָּנָם אֵינִי יָכוֹל? כָּךְ אָמַר הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְאַבְרָהָם: לִבְרוֹא אָדָם מֵעִקָּרוֹ וְעַד סוֹפוֹ, אֲנִי יָכוֹל לִבְרוֹא, לְהַחֲזִירוֹ לְנַעֲרוּתוֹ אֵינִי יָכוֹל?

"הֲיִפָּלֵא מֵהַשֵּׁם דָּבָר" זֶהוּ מִשְׁפָּט שֶׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְתִלּוֹת מוּל עֵינֵינוּ בְּאֹפֶן בָּרוּר וְגָדוֹל וּבְכָל צֹרֶךְ שֶׁנִּצְטָרֵךְ נִשְׁאַל אֶת עַצְמֵנוּ: הֲיִפָּלֵא מֵה' דָּבָר?

נִגַּשׁ אֵלַי יְהוּדִי שֶׁרָצָה לְהוֹצִיא דִּיסְקִים לְזִכּוּי הָרַבִּים בַּנּוֹשֵׂא אֱמוּנָה וּבִטָּחוֹן, וְלֹא הִצְלִיחַ לְמִצֹּא מִמּוֹן עֲבוּר הוֹצָאַת הַדִּיסְקִים. שָׁאַל אוֹתִי: מַה לַּעֲשׂוֹת? עָנִיתִי לוֹ: הֲיִפָּלֵא מֵהַשֵּׁם דָּבָר? הֲרֵי כָּל מַטָּרָתְךָ לְהַגְדִּיל אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַבּוֹרֵא בָּעוֹלָם וּבְיָדוֹ הַכֹּל, תִּפְנֶה אֵלָיו. בְּאוֹתוֹ רֶגַע הִצְטָרֵף יְהוּדִי נוֹסָף לְשִׂיחָה וְשָׁאַל: עַל מָה אַתֶּם מְדַבְּרִים? עָנִיתִי לוֹ: הַצַּדִּיק שֶׁלְּיָדֵינוּ רוֹצֶה לְזַכּוֹת אֶת הָרַבִּים, וְאֵין לוֹ מַסְפִּיק כֶּסֶף. שָׁאַל אוֹתוֹ הַיְּהוּדִי: כַּמָּה צָרִיךְ? עָנָה לוֹ הַשּׁוֹאֵל: אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת שֶׁקֶל. מִיָּד הוֹצִיא הַמִּתְעַנְיֵן אֶת אַרְנָקוֹ וְנָתַן לוֹ אֶת הַסְּכוּם הַמְּבֻקָּשׁ. בְּאוֹתוֹ רֶגַע רָצִיתִי לְנַשֵּׁק אֶת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, וְלִצְעֹק בְּכָל הַכֹּחַ "הֲיִפָּלֵא מֵהַשֵּׁם דָּבָר".

עַם יִשְׂרָאֵל נוֹלַד מֵאַרְבַּע אִמָּהוֹת: שָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה. בַּגְּמָרָא מוּבָא שֶׁכֻּלָּן הָיוּ עֲקָרוֹת. וְלִכְאוֹרָה יֵשׁ לִשְׁאֹל: עִם כָּל כָּךְ חָשׁוּב וְיָקָר, הַאִם דַּוְקָא מֵאִמָּהוֹת עֲקָרוֹת הוּא צָרִיךְ לְהִוָּלֵד? אֶלָּא שֶׁרָצָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְלַמֵּד אֶת עַם יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹתָיו, תִּדְעוּ שֶׁגַּם מֵאַרְבַּע נָשִׁים עֲקָרוֹת אֲנִי יָכוֹל לְהוֹצִיא אִמָּה שְׁלֵמָה.

מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמת\ לברכה\רפואה \הצלחה בטל:03-8000770
פרטי ח-ן לתרומות: בנק מרכנתיל 17 , סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

ענפים
נותן לך מענה!
מנסים להתחזק וצריכים הכוונה?
יש לכם שאלה הלכתית ואין לכם את מי לשאול?
מחפשים שידוך?
צריכים הכוונה בנושא שלום בית?
ארגון ענפים
בראשות הרב יגאל כהן שליט"א
יעזרו לכם למצוא את התשובה
ע"י מומחים ורבנים.
צרו קשר:
03-8000-770

זמני כניסה ויציאת השבת
הזמנים לפי לוח "אור החיים"

	י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
כניסה:	16:33	16:29	16:29	16:33
יציאה:	17:25	17:21	17:20	17:25
ר"ת:	17:57	17:52	17:51	17:56

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 16:13

שאלות ותשובות
מאת מורנו הרה"ג יצחל כהן שליט"א

שאלה: לפעמים מזדמן לי לעשות מעשרות על פירות וירקות, ובסידור כתוב "אם צריך מעשר שני, ואם צריך מעשר עני", ורציתי לדעת איזה מעשר עושים השנה?

תשובה: השנה היא שנה חמישית לשמיטה ויש בה מעשר שני (השנים של מעשר שני א,ב,ד,ה ושל מעשר עני ג,ו), ומכיון שגם שנה שעברה היתה שנת מעשר שני, לכן השנה אין ספיקות וכל הפירות וירקות הם מעשר שני, ואין צורך להגיד את הנוסח "אם צריך מעשר עני" עד שנת תשפ"א (שאז יתכן ספק). וכאן המקום לעורר שכל יהודי ויהודיה ילמדו את הנוסח של מעשרות, וישימו מטבע בביתם שיוכלו לחלל עליו ולעשר מתי שירצו, ולא יהיו כאותם אנשים שמביאים להם פירות שאינם מעושרים או ספק מעושרים, הם לא יודעים מה לעשות איתם וממתינים למי שיושיע אותם ויודע איך לעשר.

שאלה: האם מותר להתקלח בצום עשרה בטבת?

תשובה: רק בט' באב ויום הכיפורים יש איסורים נוספים חוץ מאכילה ושתיה, כגון רחצה ונעילת הסנדל מה שאין כן בשאר הצומות שיש רק איסור אכילה ושתיה כמבואר במרן השולחן ערוך (סי' תקז), ולכן מותר להתקלח בצום עשרה בטבת. ויזהר שלא ישתה מים.

שאלה: שמעתי רב אחד שאמר, שאם עשרה בטבת היה נופל בשבת היו צמים אותו, ורציתי לדעת אם זה כל כך חמור שגם נשים מעוברות ומניקות חייבות בצום זה?

תשובה: דעה זאת הביא אותה הבית יוסף בשם אבודרהם (סי' תק"נ), אך להלכה הוא דחה אותה. ולענין הלכה מעוברות ומניקות פטורות מתענית זאת כמו שאר תעניות, חוץ מט' באב וכיפור כידוע. וכן פסק רבינו הגדול בחזו"ע ארבע תעניות (עמ' נז).

שאלה: מי שלא סומך על העירוב הקיים או במקום שאין עירוב, האם מותר לו לצאת עם חליפה על הכתפיים בלי להכניס את הידיים לתוך השרוולים?

תשובה: היות ויש אנשים שמסתובבים כך, הרי שזה נחשב כדרך מלבוש ומותר, וכמבואר במרן השולחן ערוך (סי' שא סעיף לד), וכן פסק באור לציון (ח"ב פרק כג תשובה ז).

הנהגות מרן
רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

תעודת בגרות

סיפר מרן ראש הישיבה הגר"מ מאזוז שליט"א בספרו "קובץ מאמרים" (מאמר "מעמד גדול הדור"): "לפעמים בהברקה אחת אתה חורץ משפטו של נער, אם ייכנס לבית ספר חילוני או למקום של תורה. מעשה ביהודי אחד מרמת גן, שרצה לחנך את ילדיו ב"רמה גבוהה", ועל בן אחד חשב להכניסו לתיכון שיקבל תעודת בגרות, ומשם לאוניברסיטה וכו', עד שיהיה "רופא חולים ומתיר אסורים"... בא פעם לשיעורו של מרן במוצאי שבת, ובין הדברים זרק מרן שליט"א לחלל: "תעודת בגרות הם אומרים?! זו תעודת בערות!". הספיקה הערה זו לאבא להכניס את בנו לישיבות תורניות, ואחר שנים היה הבן למנהל מתיבתא, וכל הפירות שיצאו מתחת ידו, זכותם שמורה למרן".

(מתוך החזון והמהפכה)

מעבר לסגולה
מאת הגר אליהו עמר שליט"א

כבוד אביו וכבוד זקנו
הירידה למצרים

בפרשה זו מספרת התורה על ירידת יעקב אבינו למצרים. במהלך המסע, כאשר הגיע יעקב אבינו לבאר שבע הקריב זבחים לכבוד בורא עולם וכמו שנאמר (בראשית מו, א) "ויזבח זבחים לאלוהי אביו יצחק". בלילה שלאחר מכן התגלה הקב"ה ליעקב אבינו ואמר לו (בראשית מו, ד): "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלך גם עלה, ויוסף ישית ידו על עיניך" - בדברים אלה בישר לו הקב"ה שיזכה להיקבר בארץ־ישראל. ורש"י מדייק מלשון הפסוק "אלוהי יצחק" מכאן נלמד ש"חייב אדם בכבוד אביו יותר מכבוד זקנו, לפיכך תלה ביצחק ולא באברהם".

שואל ה'זרע שמשון', מדוע היה סבור רש"י שהסיבה שיעקב אבינו תלה את הקרבנות באלוקי יצחק אביו ולא בסבו אברהם נובעת מפני שעליו לכבד את יצחק יותר מאשר את אברהם זקנו, אולי אין כאן כלל עניין של כבוד אלא יעקב אבינו ציין את שמו של יצחק אבינו מפני שהוא אביו ללא קשר לעניין מחויבויות של כבוד. ומבאר שם בשני ביאורים, ביאור אחד על־פי הרובד הנגלה וביאור נוסף על־פי הרובד הנסתר.

ביאור ברובד הנגלה

לרש"י הוקשה, שאם יעקב אבינו יורד כעת למצרים וחושש מה צופן בחובו העתיד ולכן זבח זבחים על־מנת להתפלל שהקב"ה יוציאו משם, אם כן הרי שהיה עליו לזבוח זבחים ולעורר את זכות אברהם אבינו, שהרי בורא עולם אמר לאברהם אבינו בברית בין הבתרים (בראשית טו, יד) "וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי, ואחרי כן יצאו ברכוש גדול" - הרי שאצל אברהם אבינו יש את בשורת הגאולה, והקרבן היה אמור לעורר את הזכות של אברהם אבינו לקיים מה שהקב"ה הבטיח לו, ואם כן לא מובן מדוע הזכיר את יצחק אביו.

אלא ודאי, כי הסיבה שהזכיר את אביו נבעה מפני שחייב אדם לכבד את אביו ועשה לו כבוד בתפילתו שהגאולה תגיע בזכות אביו, שהרי מזמן לידתו החל החשבון של ארבע מאות שנות שעבוד במצרים, וכאשר יצאו בני ישראל ממצרים היה זה לאחר מאתיים ועשר שנות שעבוד בפועל, שהן ארבע מאות ושלושים שנים מלידת יצחק וארבע מאות ושלושים שנים מברית בין הבתרים שהקב"ה הודיע לאברהם אבינו שבניו ירדו בגלות.

ביאור על פי תורת הנסתר

על פי תורת הקבלה מטרת הירידה למצרים היתה לבירור ניצוצות הקדושה ממקום שהיתה בו הטומאה הגדולה ביותר בעולם לאור זאת מבאר ה'זרע שמשון' את השאלה ששאל מניין ידע רש"י כי בכך שהזכיר יעקב אבינו את שמו של יצחק אביו ולא של אברהם אבינו מכאן שחייב אדם בכבוד אביו במקום כבוד זקנו, כי אם אברהם אבינו טרח לברר את ניצוצות הקדושה - ואף ירד פעם אחת למצרים יחד עם שרה אמנו בשנות הרעב, שהייתה זו הכנה רוחנית לקראת ירידת בני ישראל למצרים כי בכך בנות ישראל היו גדורות בעריות כשם ששרה אמנו לא נטמאה על־ידי פרעה - אם כן כעת שבני ישראל יורדים למצרים למטרה זהה היה על יעקב אבינו להזכיר את זכותו של אברהם אבינו. ומדוע אם כן הזכיר את יצחק אביו, אלא מכאן שיעקב אבינו ידע שיש כאן עניין הלכתי שחייב אדם בכבוד אביו יותר ממה שחייב בכבוד רבו.

להרחבה בנושא עיין בספר 'מעבר לסגולה'.
כל הקודם זוכה
הגיעה כמות מצומצמת
של הספר 'מעבר לסגולה'
ניתן להשיג ב'הידברות' 073-222-1250

יבוא אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

לאשת החיל

הוא בא נקי

הרב הגאון יגאל כהן שליט"א סיפר באחד משיעוריו על בחור שהיה רחוק מתורה ומצוות ומסובך בחובות גדולים אשר בגינם נשפט בערכאות השונות. הזדמן לאותו יהודי מאת בורא העולם לשמוע באחד הלילות שיעור של הרב הגאון, שבו נאמר "שכל מי שזורק על הקב"ה את הקשיים שלו באמונה תמימה, הקב"ה חייב לפתור לו את הבעיות ולהיות שם בשבילו". אותו יהודי שומע את הדברים וגמר החלטה בליבו שהוא זורק את הכול על הקב"ה. הוא הכריז בקול "השם אני זורק את כל החובות עליך, אתה תטפל בהם מעכשיו", הוא פתח את החלון וזרק פיזית את כל המסמכים והתביעות "על הקדוש ברוך הוא" ואמר לו "אתה תעשה את הכול, אני סיימתי, לא דואג יותר" והלך לישון. וכך היה. למחרת בבוקר התקשר אליו העורך דין שמייצג אותו בתביעה והחל להסביר לו שמחר מתנהל המשפט ולתרגל עימו את כתב ההגנה.

אותו בחור לא רצה לשמוע את העורך דין ואמר לו "אני לא מגיע לשום משפט, זרקתי הכול על השם, הוא מטפל בזה", העורך דין חשב שהוא השתגע והסביר לו שהוא מוכרח להגיע למשפט ויהי מה, וזאת מכיוון שהמצב עלול להסתבך ולהיות גרוע יותר אם לא יגיע לדיון.

היהודי באמונה תמימה אמר לו "אתה עוד תראה שהשם יטפל בכל, אני לא בא" וטרק את הטלפון. לאחר המשפט העורך דין התקשר ואמר לו בתדהמה שלא רק שהשופט הסכים לדון בתיק שלא בפני הנאשם, אלא יותר מכך, הוא וויתר כמעט על כל החובות.

נותר רק חוב אחד קטן שאותו השופט הסכים לפרוס למספר רב של חודשים. היה זה נס גלוי, אפילו העורך דין נאלץ להודות.

כשכבוד הרב יגאל כהן סיפר את הסיפור הזה בשיעור שלו הוא אמר משפט שנכנס לי עמוק ללב,

הוא אמר בין לבין כך: "כשאדם בא מבחוץ – הוא בא נקי". נתבונן במשפט הזה. אדם יהודי רחוק מתורה ומצוות שמע פעם אחת את הרב יגאל אומר להשליך על הקב"ה, ליבו היה נקי, בלי סטיגמות, בלי מאמרים, בלי דיבורים, בלי מסכים ומניעות. נקי. שמע, קיבל ועשה.

כמה שיעורים של הרב יגאל אנחנו צריכות לשמוע בכדי לזרוק בצורה כזו החלטית ושלמה את הבעיה על הקב"ה?

הוא לא עשה תנאים עם הקב"ה, הוא לא התחכם, הוא בא מבחוץ – הוא בא נקי. וכך הקב"ה היה איתו – נקי, אמת.

כשמשליכים על הקב"ה באמונה פשוטה אבל מוחלטת, הוא פשוט מוכרח לעשות.

לעיתים, אנו, המשתדלים להיות קרובים לתורה ולמצוות, באים לקב"ה עם הרבה פלפולים, התחכמויות והתלבטויות. נזכרים מה היה בעבר, מה אירע לחברה, איך גדלתי ומה כל הילדים בשכונה עוברים. כך האמונה מתערע־רת וההשלכה על הקב"ה לא נעשית כבר ממקום טהור ונקי, לא מתוך מקום של פשטות. אלא מתוך מקום של פלפול. ולכן גם ההנהגה של הקב"ה איתנו היא באותה דרך. הוא גם יחשוב ויטען עם מלאכי השרת האם מגיע לנו ובאיזה אופן.

אבל ברגע שנאמין באמונה שלמה במה שהרב אומר לנו כל כך הרבה, שברגע שנבטח בקב"ה באמת ונשליך עליו את הבעיה לגמרי, ללא עוררין, הוא יעשה ואנחנו לא נצטרך להניד עפעף. נסמוך עליו שהוא יטפל בכל מתחילה ועד סוף. חשוב שנזכור שהוא לא צריך עזרה. רק אז הקב"ה באמת ייקח את הבעיה ויפתור אותה בצורה הטובה ביותר כמו שרק אבא רחום וחנון יודע לעשות...

לרכישת הספר "תוכו רצוף אהבה" מאת כותבת הטור : 058-3266571.

סיפור לשבת

צְמִיחָה וְהִתְעַלּוּת - מִתּוֹךְ הַלַּחַץ

לְאָחַד מֵרַבָּנֵי הַיְשִׁיבָה הָיוּ בָּעָבָר שְׁכֵנִים חִלּוֹנִים שֶׁהִבְעִיל הָיָה בַּמַּאי מְפֻרְסָם וְהָאִשָּׁה עִתּוֹנָאִית בְּכִירָה, שֶׁבְּקִשְׁי הָיְתָה נִמְצֵאת בְּבֵיתָהּ. רֹב הַזְּמַן הִסְתּוֹבְבָה בָּרְחֵבֵי הָעוֹלָם - פַּעַם בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית, פַּעַם בְּקָנָדָה וּפַעַם בְּאַנְגְּלִיָה.

בְּתֹם בַּת הָאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שֶׁל הַבַּמַּאי וְהָעִתּוֹנָאִית, הָיְתָה נִכְנֶסֶת לְבֵיתוֹ שֶׁל הָרַב בְּתְדִירוּת וְשׁוֹאֶלֶת שְׁאֵלוֹת בִּיהָדוּת, אֵיךְ מְבָרְכִים וּמָה מְבָרְכִים עַל כָּל דָּבָר, וּמְבַקֶּשֶׁת סִדּוּר תְּפִלָּה. וְהוֹסִיפָה לוֹמַר שֶׁהִיא אוֹהֶבֶת אֶת הַדָּת וּמַאֲמִינָה בְּמִצְיאוּת ה' בָּעוֹלָם.

הוֹרֶיהָ הָיוּ מִתְנַגְּדִים בַּחֲרִיפוּת לַדֶּרֶךְ הַזּוֹ שֶׁל בִּתָּם, וְאָמְרוּ לָהּ שֶׁכְּשֶׁתִּגְדַּל תַּעֲשֶׂה כִּרְצוֹנָהּ, אַךְ כָּעֵת תְּצֵיית לָהֶם, וְתַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם.

בְּאַחַת מִשִּׂבְתּוֹת הַשָּׁנָה בִּקֵּשׁ הָאָב מִבִּתּוֹ שֶׁתִּצְטָרֵף עִמּוֹ לְנְסִיעָה בָּרֶכֶב, אַךְ הַבַּת עָמְדָה בְּתֹקֶף וּבְעֹז, וְהִתְנַגְּדָה לְחַלֵּל אֶת הַשַּׁבָּת. "קִבַּלְתִּי עַל עַצְמִי לִהְיוֹת יְהוּדִיָּה אֲמִתִּית, שׁוֹמֶרֶת תּוֹרָה וּמִצְווֹת, וְלָכֵן לֹא אֶסַּע בְּשַׁבָּת", אָמְרָה. הָאָב לֹא הִשְׁתַּכְנֵע וְאִלְצָהּ בְּכֹחַ לְהִכָּנֵס לָרֶכֶב. אָמְרָה לוֹ הַבַּת: "הַפַּעַם אֶסַּע אִתָּךְ, אַךְ דַּע לָךְ אַבִּי הַיָּקָר שֶׁאִם תְּאַלְּצֵנִי שׁוּב לִנְסֹעַ בְּשַׁבָּת, תִּהְיֶה זוֹ נְסִיעָתִי הָאַחֲרוֹנָה עָלַי אֲדָמוֹת, כִּי מוּבְטָח אֲנִי לְהַקְרִיב אֶת חַיַּי לְמַעַן שְׁמִירַת הַשַּׁבָּת!". הָאָב הָיָה נָבוֹךְ מְאֹד, הִשְׁתּוֹמֵם מִמְּסִירוּת נַפְשָׁהּ שֶׁל בִּתּוֹ, וְהִנִּיחָהּ לַעֲשׂוֹת כִּרְצוֹנָהּ.

בְּאוֹתָהּ שָׁנָה, בְּבֵית הַסֵּפֶר בָּהּ לָמְדָה הַנַּעֲרָה, עָמְדָה הַמּוֹרָה וְהִרְצָתָה עַל חַג הַמּוֹלָד בְּמֶשֶׁךְ שְׁלֹשָׁה יָמִים רְצוּפִים, הַמְּקוֹר לֶחָג וּמִנְהָגָיו, כְּשֶׁשְּׁאָר הַשִּׁעוּרִים נִדְחָקִים הַצִּדָּה. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּקְעָה סַבְלָנוּתָהּ שֶׁל הַנַּעֲרָה וְהִיא קָמָה וְאָמְרָה: "מוֹרָתִי הַנִּכְבֶּדֶת, לִפְנֵי כְּחָדְשַׁיִם חָגַג הָעָם הַיְּהוּדִי אֶת רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים, וְלֹא שָׁמַעְנוּ שֶׁדִּבַּרְתְּ עַל כָּךְ יוֹתֵר מִמַּחֲצִית הַשָּׁעָה, וְאִלּוּ עַל הַנַּצְרוּת אֶת עוֹמֶדֶת וּמְסַפֶּרֶת כְּבָר שְׁלֹשָׁה יָמִים, עַל מִנְהָגֵיהֶם הַשּׁוֹנִים וְכַדּוֹמֶה, הַאִם אֲנִי יְהוּדִיּוֹת אוֹ נוֹצְרִיּוֹת?!".

הַמּוֹרָה נָבְקָה בָּהּ וְאָמְרָה "הִסְתַּלְּקִי מִפֹּה, אֶת מַפְרִיעָה לְכֻלָּם, אַל תַּטִּיפִי לִי מוּסָר עַל מִיסִיוֹנָרִיּוּת...".

הַבַּת לֹא נִבְהֲלָה, וְיָצְאָה מֵהַכִּתָּה בְּרֹאשׁ מוּרָם, עִם חִיּוּךְ עַל הַפָּנִים, לְנוֹכַח עֵינֵיהֶם הַמִּשְׁתָּאוֹת שֶׁל הַמּוֹרָה וַחֲבֵרוֹתֶיהָ לְסַפְסָל הַלִּמּוּדִים.

מַה נָּתַן לָהּ כֹּחַ לַעֲמֹד כָּךְ מוּל הַמּוֹרָה?

הַלַּחַץ הָרַב שֶׁהָפְעַל עָלֶיהָ, הֵן מִצַּד הוֹרֶיהָ וְהֵן מִצַּד מוֹרֶיהָ, הֶעֱלָה אוֹתָהּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְנָתַן בָּהּ אֶת הַכֹּחַ לְהַמְשִׁיךְ לִדְבֹּק בָּאֱמֶת שֶׁלָּהּ, וְהִתְקַיֵּם בָּהּ הַפָּסוּק: "וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ" (שְׁמוֹת א, יב).

דָּבָר זֶה עוֹרֵר תְּמִיהוֹת אֶצֶל שְׁאָר הַתַּלְמִידִים וְהַתַּלְמִידוֹת, וְהֶחֱלוּ לְהִתְעַנְיֵן וּלְהִסְתַּקְרֵן עַל נוֹשְׂאֵי הַיַּהֲדוּת הַמַּסְתָּרִים מֵהֶם, וְרַבִּים מֵהֶם שָׁבוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

לְלַמֶּדְךָ שֶׁהַבָּא לְהִטָּהֵר מְסַיְּעִין בְּיָדוֹ, וְכַאֲשֶׁר יְהוּדִי מִצְדּוֹ עוֹשֶׂה אֶת הַהִשְׁתַּדְּלוּת לְהִתְקָרֵב לְבוֹרְאוֹ, הַקָּבָּ"ה מְסַיְּעוֹ, "כִּי יִמְיָנְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים" (מִנּוֹסַח הַסְּלִיחוֹת).

(מתוך משכני אחריך מאת הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א)

פנינים מהפרשה

"וַיִּפֹּל עַל צַוְּארֵי בִנְיָמִן אָחִיו וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל צַוָּארָיו" (בראשית מה, יד).

פירש רש"י שיוסף בכה "על שני מקדשות שעתידים להיות בחלקו של בנימין וסופן להיחרב". ובנימין בכה על משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף וסופו להחרב.

ובשיר השירים (ד, ד) כתוב **"כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת"**- בית המקדש נקרא צווארו של עם ישראל.

ומסבירה הגמרא בברכות (ל.) שכוונת הפסוק לבית המקדש שהוא "תל שכל פיות פונים אליו", כלומר שכולם מתפללים לכיוון בית המקדש (וכך פסק מרן בש"ע בסימן צ"ד ס"א).

וצריך להבין מדוע בית המקדש נקרא צוואר?

ואפשר לומר שכמו שהצוואר מחבר בין הגוף לראש, כך המקדש מחבר בינינו לבין הקב"ה.

ואם ח"ו הצוואר נחתך כל הגוף חרב, כך שהיה לנו את בית המקדש כל השפע עבר דרכו, אבל עכשיו שאין לנו את בית המקדש כל השפע בין הרוחני ובין הגשמי אבד מאיתנו.

בתלמוד ירושלמי (ברכות פ"ד ה"ה) כתוב "אמר רבי אבון **"בנוי לתלפיות"**- תל שכל הפיות מתפללין עליו". ופירוש זה צריך ביאור. מילא הפירוש של התלמוד הבבלי תל שכל פיות פונים אליו, הכוונה למה שכתוב בהלכה שיש לאדם לכוון את גופו כאשר מתפלל לכיוון ירושלים ולכיוון בית המקדש. אך מה פירוש "תל שכל פיות מתפללין עליו?

אלא טמון כאן יסוד חשוב והוא: שאם אנו רוצים שתהיה לנו שייכות עם בית המקדש, יתכן לקבלה רק עם תפלה עליו. מי שלא מתפלל על בנין בית המקדש לא מרגיש שום שייכות. וזהו "שכל פיות פונים עליו".

וראיה מנוסח תפילת המוסף, של שבת, ראש חודש ויום טוב, שבכולם אנו מאריכים בתפילה ומבקשים "גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וכו'", **"והביאנו ה' אלוהינו לציון עירך ברינה ולירושלים עיר מקדשך בשמחת עולם וכו'"**, **"ושם נעשה לפניך את קרבנות חטאינו תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם וכו'"**.

ולא מסתפקים בבקשה פשוטה שיבנה המקדש כמו שאומרים **"אלוהינו ואלוהי אבותינו רצה נא במנוחתנו"**. אלא מגדילים לומר "את מוסף יום השבת הזה נעשה ונקריב לפניך" כאילו הקרבנו ממש, יש מעין של עשיית הקרבן. ובזכות שאנו מתפללים על כך יש לנו יותר שייכות לבנין בית המקדש וה' יעזור שנזכה לראות תשועת עולמים בבנין בית מקדשנו במהרה בימינו אמן. (הגאון ר' נפתלי קופשיץ שליט"א.

(מיד מלכים מאת הרב יוסף דהן)

"למהדרין" כשרות הלכה למעשה
מאת הרב שי עמר שליט"א

שמן זית של גויים - מותר או אסור?

האם מותר בזמננו לקנות שמן זית מגויים או ללא הכשר מוכר?

תשובה: שמן זית הוא תחום שיש בו סיבה טובה לזיופים, בראש ובראשונה מסיבה כלכלית, כאשר ליטר שמן זית איכותי נע במחיר של 40 – 30 ₪, לעומת ליטר שמן סויה שמחירו ליצרן הוא כ- 5 ₪ בלבד. הפיתוי לזייף הוא לא רק את הכשרות אלא גם את איכות השמן, ולמרות שבשנים האחרונות קיימת אכיפה מוגברת של משרדים שונים בתחום, ומה גם שיש תו תקן ישראלי (191) האוסר על ייבוא שמנים, לצערנו עדיין התופעה קיימת. ישנם מקומות ידועים של אינם יהודים, הנמצאים בצפון הארץ ובמקומות נוספים, שם לוקחים מעט שמן זית והרבה שמן סויה (ופעמים רק שמן סויה), וכאשר הם מערבים את השמנים הם נזקקים למזג אותם, היות והמשקל הסגולי של שמן הזית ושל שמן הסויה שונה. החומר המאחד בין השמנים הנקרא "אמולסיפייר", עלול להיות מן החי, ובנוסף לזה כאשר מזייפים את שמן הזית, צבעו בהיר, ולכן מוסיפים צבעי מאכל וחומרי טעם וריח שללא פיקוח כשרותם מוטלת בספק.

ענין נוסף הוא איסור ערלה ששייך גם בגויים הדרים בארץ ישראל, ולכן ישנו סיכוי סביר שבזיתים מהם מפיקים את השמן - יש חשש ערלה, ובפרט שכיום משתמשים גם בזנים מסוימים, וכדוגמת "זן ברנע" שהוא עץ זית ישראלי, המניב פרי כבר בשנה השניה, ועל כן חייב פיקוח צמוד גם בחלק של מצוות התלויות בארץ. ואמנם כתב השלחן ערוך (יו"ד סימן קיד סעיף ז): "שמן ודבש של נכרים מותרים", אך בכף החיים (שם אות לג) ביאר שכל ההיתר הוא בידוע שהוא נקי ולא כשיש חשש איסור, כי הכל לפי המקום והזמן.

לאור האמור, כיום אין לקנות שמן זית מאינם יהודים או אפילו מיהודים שאינם נאמנים - ללא כשרות מהודרת, וזאת כדי להבטיח הימנעות מכל חשש הלכתי, כי כל ההיתר הוא בזמנם ולא כשידוע ההפך.

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהין בת זיוה ע"ה